

Preek van Kees de Graaf over I Samuel 15

Geliefde gemeente van onze Heer,

Als je I Samuel 15 leest, krijg je dan niet een beetje medelijden met Saul? Saul was ongehoorzaam aan het nadrukkelijk gebod van God, dat is duidelijk. Misschien denken we: is dit nu zo erg? Moeten hier nu zulke vergaande consequenties aan worden verbonden? Zo'n vraag zegt ons meer over onszelf dan over Saul. Hoe kijken *wij* eigenlijk, van uit onszelf, tegen ongehoorzaamheid aan?

Laat ik eens voorbeeld nemen uit onze kerkelijke praktijk. Als we goed om ons heen zien dan is het niet moeilijk om te constateren dat het kerkbezoek afneemt. Dat is een landelijke trend en het zal (is) in onze gemeente weinig anders zijn. Vooral de tweede dienst moet het ontgelden. Veel lege stoelen.

In Hebreëen 10 worden we opgeroepen om *niet* weg te blijven uit onze samenkomsten, zeg maar uit onze kerkdiensten. Die oproep om naar de kerkdiensten te komen die is niet vrijblijvend. Leggen we deze oproep naast ons neer dan zijn we *on-gehoorzaam*. Want Hij, onze verhoogde Kurios, wil ons ontmoeten en met ons spreken; Hij wil Zijn woord aan ons kwijt en Hij zoekt de omgang met ons in woord, lied en gebed. En dan mag je niet zomaar, zonder goede reden wegblijven.

In het klassieke avondmaalsformulier wordt het 'niet trouw bezoeken van de verkondiging van het Woord' aangeduid als leven in 'schandelijke zonde' en wordt je vermaand je van het avondmaal te onthouden en wordt je verkondigd dat je geen deel hebt aan het rijk van Christus. Dat is nogal wat! Maar wat is de praktijk? Zien we dit ook als een ernstige vorm van ongehoorzaamheid waarop we elkaar moeten aanspreken? Of grijpt dit 'kwaad' zo massaal om zich heen dat we eraan gewend zijn en er ook niet meer zo zwaar aan tillen? Begrijpen we wel wat hier in vers 23 staat?: '*Weerspanning is even erg als toverij, en eigennigheid is even slecht als afgodendienst*'. Anders gezegd: ongehoorzaamheid is even erg als je bezighouden met allerlei vormen van occultisme.

Er is nog een vraag die zo maar bij ons kan komen boven drijven. Saul was ongehoorzaam en werd door God verworpen en zijn koningschap werd van hem losgescheurd en aan iemand anders gegeven die waardiger was dan Saul. En die ander dat zou David blijken te zijn. Maar kijk nu eens naar David. Wat David deed was niet bepaald fraai te noemen. Overspel met Batseba en om dit vergrijp in de doofpot te stoppen liet hij vervolgens de man van Batseba vermoorden¹. Natuurlijk, David had diep berouw en deze zonde werd hem vergeven en hij hoefde niet te sterven. En de zonde van David had ook ingrijpende gevolgen in zijn familielevens. Moord en doodslag zouden om zich heen grijpen. Maar wees nou eens eerlijk: als we de zonde van Saul met die van David vergelijken, zouden *wij* de zonde van David dan niet veel zwaarder hebben beoordeeld dan die van Saul? Toch zien we *niet* dat David door zijn zonde werd verworpen en het koningschap van hem afgescheurd werd. Gelukkig weten we dat er bij God *geen* aanzien van de persoon is.

Daarom willen we de prangende vraag gaan beantwoorden: wat is er nu bij Saul precies verkeerd gegaan dat God zo hard moest ingrijpen?

Nog een laatste vraag. In 15:10 lezen we dat de HEER tegen Samuel zei: '*Ik betreur het dat ik Saul koning heb gemaakt*'. In de NBG: '*Het berouwt mij dat ik Saul tot koning heb*

¹ II Samuel 11

aangesteld'. Verder op in 15:29 lezen we: 'En U weet dat de Glorie van Israel nooit zijn woord breekt en nimmer van zijn besluiten terugkomt.(NBG: 'hij kent geen berouw') Hij is immers geen mens dat hij van zijn besluiten terug zou komen'.

Hoe zit dit nu? Kent God nu wel of geen berouw. Hoe betrouwbaar is zijn Woord?

Het thema van de preek is:

Saul wordt door de HEER als koning verworpen.

We gaan drie dingen na:

1. God is getrouw.
2. Koning Saul is ongehoorzaam
3. Er komt een Koning die wel gehoorzaam is.

Onze tekst begint met: 'Op een keer zei Samuël tegen Saul: 'De HEER heeft mij destijds gezonden om u te zalven tot koning over zijn volk, over Israël. **Luister** dus nu naar wat de HEER te zeggen heeft'. Daarmee wordt de toon gezet. Het gaat om luisteren om gehoorzaamheid. Theocratisch koning zijn betekent nl.: namens God regeren en in alles naar Hem luisteren. Dit is de opdracht die Saul krijgt:

'Ik ben niet vergeten wat Amalek Israël heeft aangedaan:het heeft Israël de weg versperd bij zijn uittocht uit Egypte. Trek daarom op tegen de Amalekieten en versla ze. Wijd al hun bezittingen onvoorwaardelijk aan de HEER. Spaar ze niet, maar dood alles en iedereen:mannen en vrouwen, kinderen en zuigelingen, runderen en schapen, kamelen en ezels'.

Dat is een heel ingrijpende opdracht die Saul hier krijgt. Hij moet de Amalekieten,dat nomadenvolk dat in de woestijn woonde, geheel en al uitroeien. Alles moest gedood worden, niet alleen het vee maar ook mannen en vrouwen en ook de kinderen en de babi's. Dit kan bij oppervlakkige lezing, vanuit het perspectief van vandaag, een barbaarse opdracht lijken. Er zijn vandaag dan ook tal van critici die in opstand komen tegen dit bijbel gedeelte. Grof weg kunnen we ze in twee groepen indelen.

De eerste groep zegt: Dit is typisch de oud testamentische God van de wraak en de vergelding. Daar kunnen we vandaag niets meer mee. De God van het NT is een God van liefde. Alsof er een tegenstelling zou bestaan tussen de God van het oude testament en de God van het nieuwe testament.

Een andere groep en dat zijn vooral atheïsten die zeggen: wat hier gebeurt dat is niets minder dan genocide, volkeren moord. Genocide waar onze tijd ook zoveel voorbeelden van kent. Denk maar aan bijv. Srebrenica en de Hutsi's en de Tutsi's. Volken die vanwege hun geloof, ras of huidskleur gedood worden en waarbij vrouwen en kinderen en zuigelingen niet ontzien worden.

U begrijpt dat deze beschuldiging van 'genocide' aan het adres van onze hemelse Vader een zware en godslasterlijke beschuldiging is die Hem op zijn vaderhart trapt. De HEER zegt in Ezechiël 18: 23:

'Denken jullie dat ik het toejuich als een slecht mens sterven moet? – spreekt God de HEER. Nee, ik wil dat hij tot inkeer komt en in leven blijft'.

God is rechtvaardig in al zijn oordelen. Tegelijk moeten we zeggen: De oordelen van God zijn een diepe afgrond. Wij begrijpen lang niet alles. We moeten de hand op de mond leggen. Toch worden we opgeroepen om ons vanuit de Bijbel tegen deze lastering van Gods naam te verweren. Reden genoeg om eerst eens wat nauwkeuriger naar die Amalekieten te kijken. Waarom moest er zo radicaal tegen de Amalekieten worden opgetreden? Daar is meer over te zeggen.

Daarvoor moeten we terug naar de periode valk na de uittocht toen Israël door de Amalekieten werd aangevallen.² De Amalekieten woonden toen in de woestijn aan de andere kant van de Schelfzee tegenover Egypte.

Als stamvader van de Amalekieten wordt in de Bijbel Amalek genoemd³. Amalek was een kleinzoon van Esau. 'Amal' betekent 'kwaad'. Als zodanig waren zij dus familie van de Israëlieten die uit Egypte trokken en zijn ze zonder twijfel op de hoogte geweest van de grote en machtige daden waarmee de HEER Israel uit Egypte had verlost. Die uittocht uit Egypte had diepe indruk gemaakt op alle omringende volken. We lezen in Exodus 15:12-16 het volgende:

'U strekte uw hand uit en de aarde verzwolg hen. U bevrijdde dit volk en ging het liefdevol voor, sterk en machtig leidde u het naar uw heilige woning. Alle volken hoorden het, alle volken huiverden, de Filistijnen beefden, ze krompen van angst ineen, ontzetting maakte zich meester van de stamvorsten van Edom, van de machtigen van Moab. Ze waren verlamd van schrik. De Kanaänieten sidderden, allen waren doodsbang. Angst overviel hen, vrees beving hen toen zij hoorden van uw machtige daden, zij werden stom als steen, terwijl uw volk voorbijtrok, HEER'.

Uit angst en ontzag durfde niemand een vinger uit te steken naar het nog zo kwetsbare volk Israël. Behalve de Amalekieten. Die hadden geen enkel ontzag voor de grote daden van de HEER. Integendeel. We lezen⁴ dat toen het volk uit Egypte trok het door de Amalekieten werd aangevallen. Op het moment dat het volk uitgeput en uitgehongerd was vielen ze de achterhoede van het volk aan. Daar bevonden zich de zwaksten. De zieken en de ouden van dagen die moeite hadden om de karavaan te kunnen volgen. Die werden afgeslacht en hun begeleiders gevangen genomen, om daarna als slaaf verkocht te worden.

De Israëlieten binden de strijd aan met de Amalekieten en de Israëlieten behaalden de overwinning. We hebben daarvan gelezen in Exodus 17. Die overwinning was zo belangrijk dat die in een oorkonde moest worden vastgelegd, zodat het nageslacht het niet zou vergeten. Want God zou er voor gaan zorgen dat *'niets op aarde nog aan het volk van Amalek herinnert'*⁵. Waarom moest dit? Wel dit moest *'omdat Amalek de hand heeft durven opheffen tegen de troon van de HEER zal de HEER strijd voeren tegen Amalek, in alle komende generaties'*⁶.

Je zou het zo kunnen zeggen: waar God werkt, werkt satan tegen. Het is een strijd van de geesten. We hebben hier met een voluit *heilige* oorlog te maken. Een heilige oorlog is een

² Ex. 17:8-16

³ Gen.36:12

⁴ Deut. 25:18

⁵ Ex 17:14.

⁶ Ex 17:16

oorlog die God Zelf voert. Boven de hoofden van de strijdende partijen is een grote geestelijke strijd gaande. Het is erop of er onder. Amalek verzet zich tegen beter weten in. Het valt de troon van God aan. Hier zit satan achter. Hij probeert de heilsweg van God te blokkeren en zo de weg naar Jezus Christus af te snijden. Dat kon God nooit laten gebeuren.

De grote daden van verlossing van God waren overal bekend. Op een indrukwekkende manier had Hij Zijn volk naar honderden jaren slavernij uit Egypte verlost. En in plaats daarvoor te buigen zei Amalek: over mijn lijk!. Ja en dan kom je God tegen. Je kunt het zo zeggen: De HEER laat zijn barmhartigheid niet tegenhouden. Als jij je tegen zijn verlossingsplan verzet, dan kom je Hem *altijd* tegen, vroeg of laat. De oude controverse tussen Jacob en Esau laait a.h.w. weer even op.

Maar God voltrok het oordeel nog niet onmiddellijk. Hij heeft geduld, ook al wordt Hij nog zo getart. Eerst moet ook voor dit volk de ‘maat van de ongerechtigheden vol worden’⁷. Hier, in de tijd van Saul zijn we al meer dan 350 jaar na de uittocht. Amalek zou Israel al die jaren blijven kwellen. We lezen daarvan in het boek Rechters⁸. Ze zaaiden met hun strooptochten dood en verderf in Israel en van de oogsten lieten ze niets over voor de Israëlieten over om van te eten⁹.

En nu, in de tijd van Saul is het zover. Nu is het genoeg. Wie dacht er nog aan die oude eed van God die eeuwen geleden over de Amalekieten werd uitgesproken? God is het niet vergeten. We zien dat God trouw blijft aan Zijn woord. De tijd is nu gekomen om dat oude oordeel te gaan voltrekken. Daarin zien we dat God getrouw is. Zijn Woord blijft staan.

2. Tegenover de trouw van God staat de ongehoorzaamheid van koning Saul. Dat is ons tweede punt.

Saul moet nu dit oordeel over de Amalekieten gaan uitvoeren. Hij mag *niets en niemand* sparen. Want de Amalekieten worden hier aangeduid als zondaars¹⁰. Ze zijn al die eeuwen doorgegaan met het plegen van de meest gruwelijke zonden, het brengen van kinderoffers, roven en moorden. Daarmee storten de strijders van dat leger niet alleen zichzelf in het verderf maar ze sleuren hun familie, ook hun kinderen en zuigelingen daarin mee. Voor hun ondergang zijn de Amalekieten zelf verantwoordelijk.

Het gaat hier om een heilige oorlog. God voert *zelf* de oorlog. Daarom moet alles aan God gewijd worden en mag je zelf niets als buit meenemen uit de strijd. Geen mensen en geen vee, ook geen spullen. Doe je dat wel, dan bega je een ernstige zonde. Dan misken je de ernst van het oordeel. Als Gods rechtvaardig oordeel over de wereld raast, dan mag jij daar niet stiekem van profiteren, dan mag jij niet gaan lijken pikken!. Dan reduceer je deze heilige oorlog tot een ordinaire strooptocht en dan verbind je de naam van God aan zo’n strooptocht en breng je laster over heilige naam van de HEER.

Dat was nu precies wat Saul deed toen hij koning Agag en het beste van het vee spaarde. Als je een koning had overwonnen dan stak je die koning de ogen uit en voerde je die mee als een soort van pronkstuk om te tonen aan het volk. Dat was toen de gewoonte bij de omliggende volken. In de ogen van God was dat verschrikkelijk.

⁷ Gen 15:16

⁸ Rechters 3:12; 5:14; 6:3,33

⁹ Rechters 6:4

¹⁰ 15:18

Saul regeerde als theocratisch vorst *namens* de HEER. Hij vertegenwoordigt in zijn regering de HEER. Daarom is de ongehoorzaamheid van koning Saul zo'n ernstige aangelegenheid. Gebrek aan ontzag van Saul voor God leidde tot ongehoorzaamheid.

Want als Gods oordeel moet worden uitgevoerd dan mogen wij daar niet onbewogen onder blijven, zo in de trant van eigen schuld dikke bult, nee dan moet ontzag en beven ons bevangen. Vanuit de wetenschap dat wij vanuit *onzelf* niets beter zijn dan anderen en dat *iedereen*, wij dus ook, straf verdiend hebben. Het is enkel *genade* als God ons in het oordeel voorbij gaat. Dat had ook de houding van Saul moeten zijn.

Wij hebben nu te maken met een wereldwijde economische recessie waarbij de allerarmsten opnieuw het slachtoffer worden. Gaan wij nu ook profiteren van de recessie en gaan we aandelen kopen? Want aandelen, zeggen ze, moet je kopen als het 'bloed door de straten loopt'. Of komen we tot verootmoediging? Achter de krediet crisis gaat namelijk onze hebzucht schuil, de graaicultuur die je hier bij Saul en zijn soldaten ook tegenkomt, de cultuur van het nooit genoeg.

Saul dacht een spelletje met God te kunnen spelen. Als Saul eerst trots zegt: *'Ik heb gedaan wat de HEER mij heeft opgedragen'*¹¹ dan zegt Samuel: *'Hoe komt het dan dat ik schapen hoor blaten en runderen hoor loeien?'*, dan volgen er allerlei smoesjes. Het is hier net zoals in het paradijs. Altijd heeft een ander het gedaan. De soldaten hadden het gedaan. Alsof de soldaten niet onder Saul's verantwoordelijkheid vielen!. Vervolgens: het beste van het vee werd wel gespaard maar dat deden de soldaten om de HEER hiervan een offer te brengen.

Zit God op zo'n offer te wachten? Samuel zegt¹²: *'Schept de HEER meer behagen in offers dan in gehoorzaamheid? Nee! Gehoorzaamheid is beter dan offers, volgzzaamheid is beter dan het vet van rammen. Weerspanningheid is even erg als toverij, en eigenzinnigheid is even slecht als afgodendienst'.*

Nee, God gaat geen ruilhandel met Saul aan en met ons ook niet. Een ruilhandel in de trant van: Ik geef wat (een offer) aan U en dan moet U mij verder met rust laten. Dan moet ik voor de rest mijn *eigen* gang kunnen gaan. Ik voldoe toch aan mijn 'godsdienstige' plichten! Alsof we ons leven in twee gescheiden werelden kunnen opdelen waarin ieder zijn eigen terrein heeft. Alsof Saul zegt: 'Koning ben ik voor mijzelf, dat is mijn terrein, hier ben ik de baas. Natuurlijk heb ik ook een gezagsbasis nodig en daarvoor heb ik de godsdienst en de profeet Samuel voor nodig'.

Het is duidelijk dat Samuel hier doorheen prikt. Het is alsof hij zegt: 'Hou maar op met die offers, met allerlei godsdienstige plichtplegingen. Er is maar één ding wat God wil: gewoon luisteren naar wat Hij zegt. Spreek HEER want uw dienstknecht luistert. God zoekt een hart dat Hem onverdeeld is toegewijd en niet een hart dat in twee werelden leeft'.

Toverij en afgodendienst zijn gruwelijke zonden tegen het eerste en tweede gebod. Ongehoorzaamheid en eigenwijsheid horen in hetzelfde rijtje thuis en zijn even erg. Geen wonder overigens. Wie afgoden achterna loopt dient God niet maar dient de afgoden. Wie weerspanning, eigenzinnig, ongehoorzaam is, loopt zichzelf achterna en dient dus God ook niet. Hij of zij dient eerst eigen belangen. God komt uiteindelijk op de tweede plaats, hoeveel mooie woorden je ook gebruikt.

¹¹ Vs 13

¹² Vs 22,23

Het *'Ik heb gezondigd'*¹³ van Saul gaat gepaard met veel woorden, zeg maar gerust smoesjes. Dat is vaak een bewijs dat het berouw niet oprecht is. Dat is hier bij Saul ook het geval. David, na zijn zonde met Batseba en tegen Uria, zegt alleen maar tegen Natan: *'Ik heb gezondigd tegen de HEER'*¹⁴. Zijn belijdenis gaat *niet* met excuses gepaard om zijn gedrag goed te praten. Zijn belijdenis is oprecht en daarom ontvangt hij vergeving. Net zoals die tollenaar die zich op de borst sloeg en volstond met: *'God wees mij zondaar genadig'*¹⁵.

Voor God is de maat nu vol:

'U hebt de opdracht van de HEER verworpen; daarom verwerpt hij u als koning!'.

Ja God heeft er zelfs berouw¹⁶ van dat hij Saul tot koning gemaakt had. Kan dat wel? Dat God berouw heeft?. Jazeker. Want God reageert hiermee op de slechte daden van Saul. Dat doet Hem verdriet. Er werden bij het aantreden van Saul als koning duidelijke voorwaarden gesteld in I Samuel 12¹⁷. Saul moest de HEER trouw blijven en Hem gehoorzamen.

Na zo'n hoopvol begin – Saul was zelfs onder de profeten¹⁸ – was het met Saul al snel bergafwaarts gegaan. We lezen daarover in I Samuel 13. Saul ging zelf de offers ontsteken en als priester optreden terwijl hij nadrukkelijk opdracht had gekregen dat niet te doen en te wachten op Samuel¹⁹. Het oordeel van Samuel was ook toen al vernietigend:

'Waarom hebt u zich niet gehouden aan het gebod dat de HEER, uw God, u heeft opgelegd? Dan had de HEER uw koningschap over Israël nu voor altijd bestendigd. Maar nu zal uw koningschap niet standhouden. De HEER zal een man naar zijn hart zoeken en hém aanstellen tot vorst over zijn volk, want u hebt u niet gehouden aan wat de HEER u bevolen heeft'.

Saul kan nooit zeggen: 'ik was maar een soort van tussenpaus. Het was nu eenmaal al besloten dat een ander koning zou worden. Ik kan er ook niets aan doen'. Saul heeft wel degelijk een eerlijke kans gekregen. Hij had door gehoorzaam te luisteren de kans gekregen om zijn koningschap in zijn geslachtslijn voor altijd kunnen laten voortduren. Maar hij manipuleerde God; hij verwierp meerdere malen en willens en wetens de opdracht van God en *daarom* moest hij als koning worden verworpen.

Dan komt er een punt dat het geduld van God op is. Hoeveel excuses Saul ook probeert op te voeren: *"Ik heb gezondigd, Ik ben voorbij gegaan aan wat de HEER gezegd heeft, aan wat u gezegd hebt. Ik was bang voor de soldaten en daarom deed ik wat zij wilden. Alstublieft, vergeef en laat me niet alleen, ik wil neerknielen voor de HEER"*. Het zijn allemaal krokodillen tranen van Saul en bedoeld om voor het volk zijn gezicht te redden.

Samuel is resoluut. Hij wil weg lopen en Saul probeerde het nog een keer door de slip van Samuel's mantel vast te grijpen. Maar die scheurde af en Samuel zei²⁰:

¹³ Vs24

¹⁴ 2 Sam. 11:13

¹⁵ Luk 18:13

¹⁶ Vs 10

¹⁷ I Sam. 12:14,15

¹⁸ I Sam. 10:12,13

¹⁹ I Sam.10:8

²⁰ Vs 28 e.v.

‘Hierbij scheurt de HEER het koningschap over Israël van u los en geeft hij het aan iemand anders, iemand die waardiger is dan u. En u weet dat de Glorie van Israël nooit zijn woord breekt en nimmer van zijn besluiten terugkomt. Hij is immers geen mens, dat hij van zijn besluiten terug zou komen.’ Weer zei Saul: ‘Ik heb gezondigd! Maar val me alstublieft niet af waar de oudsten van mijn volk en heel Israël bij zijn en laat me niet alleen; ik wil neerknielen voor de HEER, uw God.’ Toen ging Samuel met Saul mee en Saul knielde neer voor de HEER.

Gods besluit staat vast. Hij is niet wispelturig zoals wij zo vaak zijn. Vandaag zus en morgen zo. Je kunt altijd op Hem aan. Hij verandert zijn voornemen als Hij ziet dat mensen zich bekeren en wel naar Hem luisteren, zoals eens in Ninevé. Toen de stad zich op Jona’s prediking bekeerde: *‘Toen God zag dat zij inderdaad anders begonnen te leven, kwam hij terug op wat hij bedreigd had te doen en Hij deed het niet²¹’*. (NBG: het ‘berouwde’ God) Maar hier is *geen* bekering en daarom is het oordeel ook definitief, ook al ging Saul nog wel met Samuel mee om neer te knielen voor de HEER. Uiterlijk zou Saul’s koningschap nog wel enige tijd in tact blijven maar het komt nu definitief in een neerwaartse spiraal, God trekt Zijn Geest meer en meer van hem terug. Saul’s leven zou op smadelijke wijze eindigen toen hij zich in het Gilboa gebergte in zijn zwaard stortte²².

Ik sluit dit punt af met deze opmerking: Saul’s levenshouding is vandaag aan de dag weer helemaal ‘in’. Want we leven in een tijd van individualisering met een hoog ‘ik vind’ gehalte. Voor die trend zijn ook wij hier in de kerk niet ongevoelig.

Daarom aan ons de vraag: wie is er bij de grote *en* kleine beslissingen in ons leven eigenlijk de baas?. Willen we *zelf* de baas zijn en passen we dienst van God hieraan aan?. Als we in die levensstijl volharden dan verliezen we de strijd tegen de zonde en zal ook onze status van koning, die we in Christus hebben, meer en meer van ons worden weg genomen.

Of zeggen we *elke* dag weer opnieuw : neem mijn leven, laat het HEER *toegewijd* zijn aan uw eer.

Want het gaat in onze tekst uiteindelijk om het *theocratisch* koningschap.. Er moet een koning komen die *wel* trouw aan God is en *die* moet over ons gaan heersen. Een Koning die begrijpt daar heersen *allereerst* dienen betekent .Dat zien we in ons laatste punt.

3. Want er komt een koning die wel gehoorzaam is.

‘‘Hierbij scheurt de HEER het koningschap over Israël van u los en geeft hij het aan iemand anders, iemand die waardiger is dan u’.

Die koning zou David gaan heten. Een man naar God’s hart. Hij was God wel toegewijd en gehoorzaam. Uit het geslacht van David mocht voortkomen *de* grote Koning: Jezus Christus. Wat David niet kon, kon Jezus Christus *wel*: Hij werd *volmaakt* gehoorzaam aan God. We lezen in Pilippenzen 2:6-8:

*‘Hij die de gestalte van God had, hield zijn gelijkheid aan God niet vast, maar deed er afstand van. Hij nam de gestalte aan van een slaaf en werd gelijk aan een mens. En als mens verschenen, heeft hij zich vernederd en werd **gehoorzaam** tot in de dood – de dood aan het kruis’*

Dat is nu echt koningschap! Op blijven zien naar Vader boven en gehoorzaam de weg blijven volgen. Een weg van dienstbaarheid die naar Zijn dood zou leiden. Maar wel een weg die ons

²¹ Jona 2:10

²² I Sam. 31:4

daardoor de volkomen verlossing geeft. Het echte Bijbelse koningschap betekent primair: niet heersen maar dienen. Onze grote Koning ging ons hierin voor. En de apostel Paulus zegt het: Laat onder u die gezindheid nu ook gaan heersen. Gehoorzaam naar Vader boven blijven kijken en alles in dit leven van Jezus verwachten. En als je dient mag je ook gaan 'heersen'. Nu al, want Hij geeft je als koning kracht om met een goed geweten tegen de zonde en de duivel te strijden (HC 12) en straks, na dit leven, mag je in eeuwigheid met Hem over alle schepselen regeren.

Amen.